

Hoorzitting Omgevingsbesluit

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Energie

28 november 2023

Waarom ruimtelijke ordening?

Niet alles kan overal

Ruimtelijke ordening heeft tot doel om **verschillende maatschappelijke activiteiten** op een duurzame manier te verzoenen op een **beperkte oppervlakte** (cfr. art. 1.1.4 VCRO).

Mogelijke hinder, milieueffecten, mobiliteitsimpact, watergevoeligheid, ... betekenen dat **niet alles overal kan**, en dat niet alles overal een toekomst heeft.

Er is bij iedereen nood aan **duidelijkheid** wat waar kan.

Waarom ruimtelijke ordening?

In een ideale wereld ...

Zet de overheid vanuit het algemeen belang kaders uit, in de vorm van een **toekomstvisie** (bv. Beleidsplan).

Door middel van **instrumenten** die duidelijk maken wat binnen die visie toelaatbaar is (bv. RUP, BPA, verordening, ...) wordt de visie concreet gemaakt.

Via **vergunningen** wordt toegelaten wat binnen de instrumenten, en dus binnen de toekomstvisie past – zo raakt de visie gerealiseerd.

Wordt ervoor gezorgd dat:

- De toekomstvisie aangepast is aan de actuele maatschappelijke uitdagingen
- Er duidelijkheid wordt geboden op (middel)lange termijn
- Tegenstrijdige belangen verzoend worden op een duurzame wijze

Het opmaken van een toekomstvisie en instrumenten kost **tijd en energie** in een continu proces, maar zorgt voor **gedragenheid en duurzaamheid**.

Waarom ruimtelijke ordening?

In de praktijk ...

"Het lijkt erop dat op het Vlaamse niveau minder aandacht is voor sterke beleidskaders en meer aandacht voor ad-hoc-interventies en projectmatig beleid ten koste van de planning."

F. De Rynck & L. Janssens (SBV), Toekomstvisie op het lokaal en binnenlands bestuur in Vlaanderen, 2023

Omgevingsbesluit

Uitgangspunten decreet

"Het duurt te lang om een RUP op te maken"

Uitgangspunten decreet

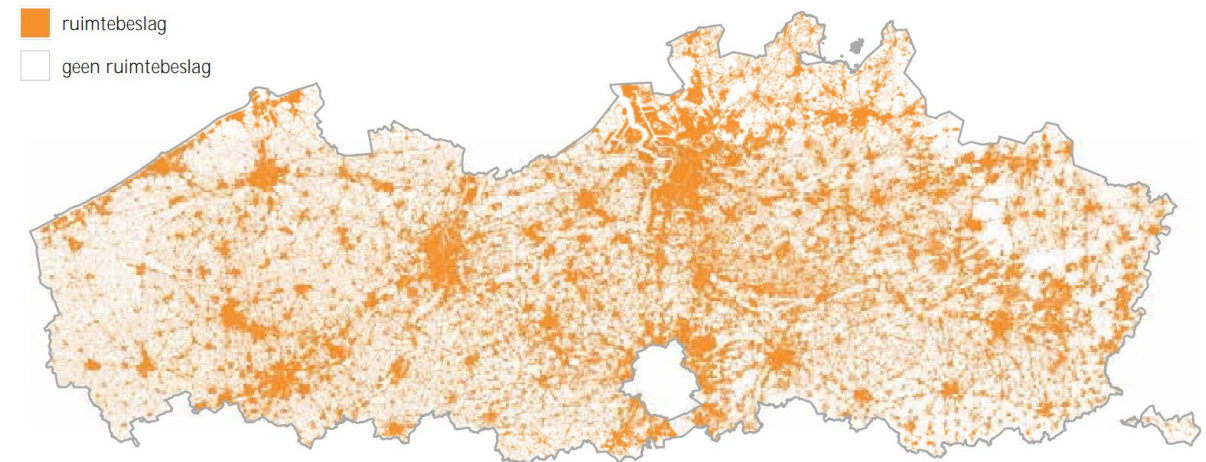
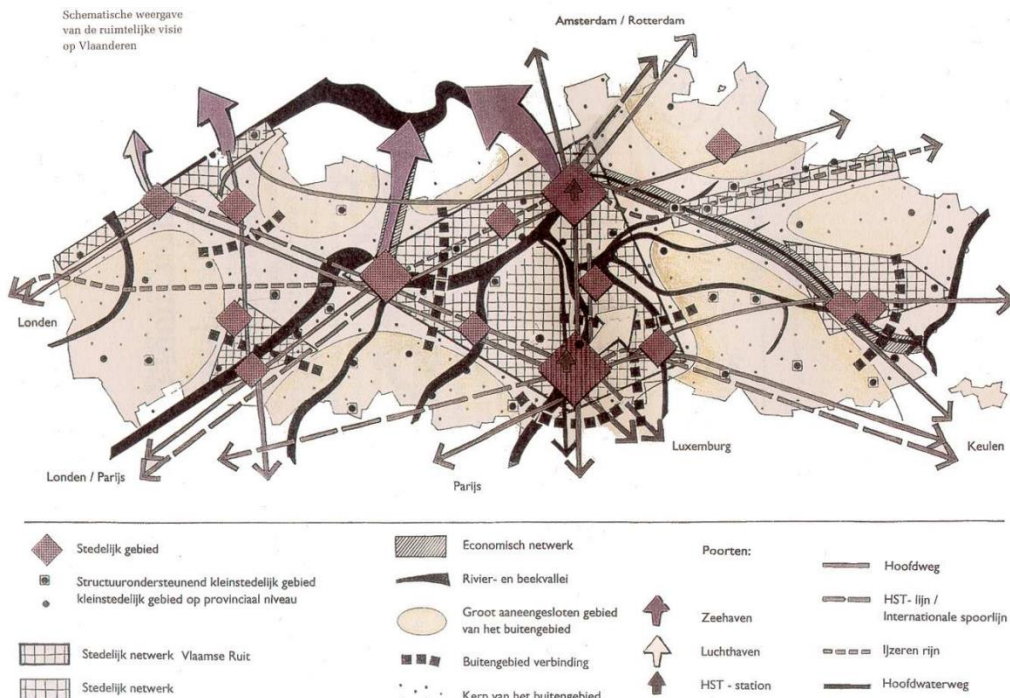
RUP Oostrozebeke
(2023)

Omgevingsbesluit

Uitgangspunten decreet

"Er zijn te veel afwijkingsregimes (die niet ver genoeg gaan)"

FIGUUR 10 // RUIMTEBESLAG IN VLAANDEREN IN 2019

^ RURA (2021)
< RSV (1997)

Omgevingsbesluit

Overzicht

We erkennen de tekortkomingen in het Vlaams ruimtelijk beleid, maar wijzen erop dat ze voortkomen uit een gebrek aan planning en een teveel aan afwijkingsregels, niet omgekeerd.

Omdat het omgevingsbesluit ...

- Visie en kaders die in een algemeen belang zijn opgesteld, laat overschrijden door een privaat belang dat niet op een visie gebaseerd is;
- De illusie creëert dat 'alles overal kan', terwijl dat in de praktijk niet het geval is;

... leidt het tot een verlies van vertrouwen in de overheid vanuit de burger, en verlies van duidelijkheid voor initiatiefnemers.

➤ **Vergeet dit voorstel.**

Aanbevelingen

Wat werkt wel?

Eerst en vooral, werk aan het **doel**:

- Zorg voor **sterke besturen** en **bovenlokale samenwerking**
- Maak continu werk van visie = **beleidsplanning**

Werk in tweede orde aan de **middelen** om dit doel te bereiken:

- Optimaliseer bestaande instrumenten, maar vooral: **gebruik ze juist!**
- Schrap afwijkingsbepalingen en uitzonderingsmaatregelen die ruimtelijke conflicten veroorzaken

Dit kost **tijd en energie** en is een continue proces, maar dat zorgt voor **gedragenheid en duurzaamheid**.

Bedankt!

Robin De Ridder en Willem Geens

Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning (VRP)

Damplein 27 | 2060 Antwerpen

vrp.be

Volg ons

vrp